

3. А.Д. Адо. Патологическая физиология. — Том. ун-та, 1994. — С. 354. — 468 с.
4. Иржак Л.И., Поляков П.В., Осколкова Е.М. Функциональные пробы для оценки легочного дыхания // Физиол. человека. 2001. Т. 27. № 3. С. 9599.
5. Бойко В.С., Йога. Искусство коммуникации / Библиотека классической йоги; Червонная О. – Нижний Новгород, Деком, 2017. – 640 с.
6. Энциклопедия асан [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <https://narfu.ru/agtu/www.agtu.ru/fad08f5ab5ca9486942a52596ba6582elit.html>
7. Роузен. Р., Йога дыхания. Пранаяма. / Белошеев О.Г., Дашко И.Э. – Республика Беларусь, Поппури, 2012. – 416 с.

УДК 796:378.147

Салатенко Иван Александрович
кандидат наук з фізичного виховання і спорту,
Харченко Роман Миколайович
старший викладач кафедри фізичного виховання
Сумський національний аграрний університет
(Суми, Україна)

РІВЕНЬ ПСИХОФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Анотація: наведені результати дослідження рівня психофізичних якостей іноземних студентів ветеринарів I-IV курсів.

Ключові слова: психофізичні якості, іноземні студенти, ППФП, ветеринари

Салатенко Иван Александрович
кандидат наук по физическому воспитанию и спорту,
Харченко Роман Николаевич
старший преподаватель кафедры физического воспитания
Сумский национальный аграрный университет
(Сумы, Украина)

УРОВЕНЬ ПСИХОФИЗИЧЕСКИХ КАЧЕСТВ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ СУМСКОГО НАЦИОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНИВЕРСИТЕТА

Аннотация: приведены результаты исследования уровня психофизических качеств иностранных студентов ветеринаров I-IV курсов.

Ключевые слова: психофизические качества, иностранные студенты, ППФП, ветеринары

Salatenko Ivan
PhD in Physical Education and Sport,
Kharchenko Roman Nikolaevich
Senior Lecturer, Department of Physical Education
Sumy National Agrarian University
(Sumy, Ukraine)

PSYCHOPHYSICAL QUALITY LEVEL OF FOREIGN STUDENTS OF SUM NATIONAL AGRICULTURAL UNIVERSITY

Abstract: the results of a study of the level of psychophysical qualities of foreign students of veterinarians I-IV courses are presented.

Keywords: psychophysical qualities, foreign students, PFPF, veterinarians

Вступ. На сьогодні фізичне виховання та тісно пов'язані з ним психологічна та психофізична підготовка не повною мірою виконують свої функції в загальній системі формування майбутніх професіоналів. Насамперед

це пов'язано з відсутністю відповідних комплексних програм, технологій, оскільки тільки останні можуть повноцінно забезпечувати професійну підготовку. Технологічний підхід до професійно-прикладної фізичної підготовки (ППФП) студентів у закладах вищої освіти повинен забезпечувати формування в процесі навчання необхідних психофізичних якостей майбутніх спеціалістів, прикладних знань, умінь і навичок, які допоможуть їм швидко адаптуватися до виробничих умов, підвищити рівень професійної надійності [9].

Такі вчені як, Н. Н. Завидівська [2], Є. І. Маляр [6] говорять про те, що фізичне виховання у ЗВО повинно не тільки складатися із загальної фізичної підготовки, а й розвивати та поліпшувати основні психофізичні якості. Професор Л. П. Пилипей [7], вважає, що провідними спеціальними фізичними якостями відповідно до професіограм спеціалістів відповідного профілю до майбутньої професійної діяльності віднесених до інформаційно-логічної групи, до якої належать також ветеринари, є високий рівень координації рухів м'язів рук, статична витривалість м'язів тулуба, високий рівень розвитку спеціальної витривалості. А також їм характерні такі провідні психічні якості, як розподіл, перемикання, концентрація, стійкість уваги, відчуття часу, простору, обсяг, оперативна й довготривала пам'ять, оперативне мислення.

Мета дослідження: дослідити та проаналізувати, рівень психофізичних якостей іноземних студентів ветеринарів Сумського національного аграрного університету

Результати дослідження та їх обговорення:

Для визначення рівня психофізичних якостей іноземних студентів ветеринарів нами були підібрані такі методики:

1) коректурна проба з кільцями Ландольта за методикою М. Б. Зикова для визначення вихідного рівня розвитку концентрації та переключення уваги, що забезпечує швидкість орієнтування в ситуації, яка змінюється;

2) методика «арифметичний рахунок», для виявлення швидкості розумових процесів;

3) методика «шкали», розроблена Б. Л. Покровським, для вивчення особливостей оперативної пам'яті;

Експеримент проводився в період з вересня 2018 по травень 2019 року. У ньому взяли участь іноземні студенти I–IV курсів ветеринарного факультету Сумського національного аграрного університету (n = 45).

Використання коректурної проби за допомогою таблиць із кільцями Ландольта за методикою М. Б. Зикова [3] дало змогу визначити рівень розумової працездатності досліджуваних. Такі вчені як, Т. Ю. Круцевич [4], М. В. Макаренко [5], зазначають, що дана методика дозволяє вивчити об'єм, концентрацію, стійкість та переключення уваги, що характеризує швидкість і кількість переробленої зорової інформації. Респонденти повинні були, переглядати таблицю зліва направо, закреслюючи як можна скоріше та точніше кільця і з положенням розриву в одному із двох напрямків 6 та 9, орієнтуючись на циферблат годинника. Усі можливі місця розриву можна визначити, як розрив на 1, 3, 5, 6, 7, 9, 11 та 12 годин. Об'єм уваги оцінювали за кількістю переглянутих знаків, концентрація – зроблених помилок. Бланк включав 10 рядків по 20 кілець з прорізом, спрямованим у різні напрямки, які були розташовані в довільному порядку.

Як видно з таблиці 1, показники кількості переглянутих знаків (N) студентів становить $68,8 \pm 4,65$ знаки, аналіз кількості неправильно закреслених знаків (B) складає $10,07 \pm 2,73$ знаки, що свідчить про низьку концентрацію уваги, яка, на нашу думку, потребує вдосконалення.

Таблиця 1

Показники швидкості переробки зорової інформації іноземних студентів

Показники	(n = 45)	
	Статистичні показники	
	\bar{x}	Σ
N Кількість переглянутих знаків	68,8	4,65
A Кількість правильних знаків	1,3	1,06
B Кількість неправильних знаків	10,07	2,73
C Кількість пропущених знаків	2,12	1,47
ЧАОЗ Час аналізу знака (с)	0,28	0,03
ШОЗІ Швидкість опрацювання зорової інформації (біт/с)	2,57	0,65
КТ Коефіцієнт точності (ум.од.)	0,59	0,25
КП Коефіцієнт продуктивності (ум.од)	39,76	19,6
S Пропускна здатність (с)	1,39	0,34

Коефіцієнт точності (КТ), опрацювання зорової інформації даного контингенту студентів складає $0,59 \pm 0,25$ ум.од.

Показники коефіцієнту продуктивності (КП) склали $39,76 \pm 19,6$ ум.од. Швидкості опрацювання зорової інформації (ШОЗІ) – $2,57 \pm 0,65$ біт/с. Час аналізу одного знаку (ЧАОЗ) знаходиться в межах $0,28 \pm 0,03$ секунди.

Для визначення швидкості розумових процесів іноземних студентів Сумського національного аграрного університету, нами обрано методику «арифметичний рахунок».

Респондентам було пред'явлено бланки, на яких сформовано 70 арифметичних задач. Згідно методики, досліджуваним було запропоновано здійснити прості арифметичні дії за 10-ти хвилинний відрізок часу. Відповідно до завдань, усі дії виконувалися в умі, а отримані ними результати записувати під смугою.

Отже, студенти показали результат в середньому $23,76 \pm 3,87$ правильних відповідей. Якщо оцінити результат психофізичного обстеження, то швидкість мислення дівчат у даному тесті відповідає 4 балам із 9-ти можливих і знаходиться на рівні нижче за середній (табл. 2).

Таблиця 2

Показники швидкості розумових процесів іноземних студентів

Показник	(n = 45)	
	Статистичні показники	
	\bar{x}	Σ
Кількість правильних відповідей	23,76	3,87
Кількість балів	4	
Рівень нижче середнього		

Для вивчення особливостей оперативної пам'яті іноземних студентів ветеринарів ми використовували методика «шкали», розроблену Б. Л. Покровським [1], а також спеціальні бланки, на яких зображено 9 приладів зі стрілками. Під цими приладами зображено 10 квадратів – завдань, у середині кожного розміщено 9 кілець і стрілка, яка показує, у якій послідовності потрібно виконувати завдання. Верхній ряд кілець відповідає верхнім приладам, середній ряд – середнім і нижній ряд – нижнім відповідно.

Даною методика передбачала складання в умі, за вказаною на квадраті стрілкою, показання приладів, одночасно розраховуючи ціну поділки кожної шкали та утримуючи при цьому в пам'яті попередню суму показників. Отримані результати необхідно одразу записати над відповідним квадратом. На виконання цього завдання нами відводилося 6 хвилин часу.

Проведене дослідження показало, що респонденти в середньому правильно виконали $5,25 \pm 1,16$ завдань. Нами встановлено, що результат виконання цього завдання дорівнює, згідно з таблицею, розробленою М. В. Макаренком, п'яти балам, а рівень розвитку оперативної пам'яті студентів знаходиться на рівні нижче за середній (табл. 3).

Таблиця 3

Показники оперативної пам'яті іноземних студентів

Показник	(n = 45)	
	Статистичні показники	
	\bar{x}	Σ
Кількість правильних відповідей	5,25	1,16
Кількість балів	5	
Рівень нижче середнього		

Результати отримані нами говорять про те, що швидкість розумових процесів, продуктивність розумових операцій та оперативної пам'яті відповідають рівню нижче за середній, тому можна говорити про низьку ефективність діючої у ВНЗ системи ППФП студентів ветеринарних спеціальностей, яка потребує вдосконалення.

Перспектива подальших досліджень: Перспективними шляхами підвищення рівня швидкості розумових процесів і розумових операцій, оперативної пам'яті іноземних студентів ветеринарних спеціальностей, на нашу думку, може бути саме впровадження нових технологій на основі спортизації у фізичному вихованні, що позитивно вплине на розвиток

професійно-важливих психофізичних якостей і забезпечити перспективи їх професійного росту [8].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Большая энциклопедия психологических тестов // под редакцией А. Карелина. – М.: Изд-во Эксмо, 2005. – 416 с.
2. Завидівська Н. Н. Педагогічні засади формування здорового способу життя студентів вищих навчальних закладів освіти економічного профілю: автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка, історія педагогіки, освіта» / Н. Н. Завидівська. – Львів, 2001. – 38 с.
3. Зыков М. Б. Электрофизиологические корреляты типологических свойств спортсменов / М. Б. Зыков. – Совершенствование научных основ физического воспитания и спорта. – Л., 1978. – С. 113–114.
4. Круцевич Т. Ю. Контроль у фізичному вихованні, дітей, підлітків і молоді: навч. посіб. / Т. Ю. Круцевич, М. І. Воробйов, Г. В. Безверхня. – К.: Олимп. л-ра, 2011. – 224 с.
5. Макаренко М. В. Основи професійного відбору військових спеціалістів та методика вивчення індивідуальних психофізіологічних відмінностей між людьми / М. В. Макаренко. – К.: Інститут фізіології імені О. О. Богомольця НАН України, науково-дослідний центр гуманітарних проблем збройних сил України. – К., 2006. – 365 с.
6. Маляр Є. І. Розвиток професійно-важливих якостей студентів спеціальності «Опадаткування» засобами футболу: автореф. дис. ... канд. наук з фіз. вих: спец. 24.00.02 / Є. І. Маляр. – Львів, 2008. – 22 с.
7. Пилипей Л. П. Фізичне виховання студентів ВНЗ (програмування, моделювання, технології): підручник для фахівців з фізичного виховання та студентів ВНЗ / Л. П. Пилипей. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. – 135 с.
8. Салатенко І. О. Психофізичне вдосконалення студенток економічних спеціальностей під впливом спортивно-орієнтованої технології на основі переважного застосування волейболу / І. О. Салатенко О. Я. Дубинська // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2015. – № 12. – С. 73–79.
9. Турчина Н. І. Педагогічні особливості моделей фізичного виховання студентів вузів на різних курсах навчання: дис. ... канд. наук з фіз. вих. і спорту: спец. – 24.00.02 / Наталія Ігорівна Турчина – К., 2008. – 228 с.